

Hög luftfuktighet på operationsavdelning och sterilteknisk verksamhet

Syfte och omfattning

Detta dokument riktas framför allt till operationsavdelningar och steriltekniska verksamheter. Dokumentet kan fungera som ett stöd vid planering och hantering av hög luftfuktighet i samband med värmeböljor. Se även [Värmebölja och hög luftfuktighet - åtgärdsplan](#)

Bakgrund

Sterila produkter ska förvaras torrt och dammfritt. Hög luftfuktighet och hög temperatur kan påverka sterila förpackningar och riskerar därmed att äventyra steriliteten. Lokal där sterila förpackningar förvaras ska ha en relativ luftfuktighet (RF) på 30 - 70% och temperatur ska vara (22 ± 3) °C. När en tillverkare anger andra gränsvärden för sin produkt så gäller givetvis det gränsvärdet för den produkten.

Ansvar

Verksamhetschef är ytterst ansvarig för att verksamheten planeras och genomförs på sådant sätt att vården av enskilda patienter kan bedrivas säkert och att särskilda hänsyn beaktas under perioder med hög värme och luftfuktighet.

Chefsläkarna och driftchef på AS/LE ansvarar för att åtgärder vidtas inom den tekniska driften för att minimera effekterna. Chefsläkare beslutar om åtgärder och resurser som behöver prioriteras mellan verksamhetsområden i denna del.

Planering

Varje verksamhet ska ha en planering för hur sterilgodset ska förvaras på ett så säkert sätt som möjligt. Detta kan exempelvis innebära förutsättning och rutin för övervakning och vid behov evakueringsplan för sterilt material till säkrad lokal. Det kan också innebära planering för säkrad förvaring inför semesterstängning.

Åtgärder vid hög luftfuktighet

1; Övervakning

Temperatur och luftfuktighet ska övervakas regelbundet och dokumenteras. I första hand bör det ske via automatisk övervakning av luftfuktighet och temperatur som loggas kontinuerligt med inställda larmgränser. Om sådan övervakning saknas bör temperatur och luftfuktighet mätas och dokumenteras en gång per dygn. Under sommarperioden kan detta behöva ske oftare. Om trenden är stigande och den relativa luftfuktigheten passerar 65 % bör mätningarna utökas till att ske 4 - 6 gånger/dygn. Viktigt att säkerställa att övervakningen även fungerar under helger, nätter och semesterstängningar etc.

2; Temperatur

Höj temperaturen. Varm luft kan bära mer vatten än kall luft. En höjning av temperaturen kan väsentligen påverka luftfuktigheten. Exempel: 90 % relativ luftfuktighet vid 20°C motsvaras av 70% relativ luftfuktighet om temperaturen höjs till 24°C

3; Fristående avfuktare

Om luftfuktigheten måste sänkas kan fristående avfuktare placeras i rum där sterilgods förvaras. Kontakta driftcentralen för hjälp med detta. Kylavfuktare samlar vatten och innebär en risk för tillväxt i det vatten som bildas, varför dessa inte rekommenderas. Fristående avfuktare rekommenderas inte för användning på operationssalar.

4; Evakueringsplan

Överväg behov och möjlighet att flytta sterilt material till säkrad lokal.

5; Åtgärder för sterilt gods

Vid ställningstagande till om sterilt material kan användas eller inte så kan nedanstående rekommendationer användas som underlag:

- Kontrollera emballaget visuellt. Syns fuktfläckar? Känns emballaget fuktigt när uppdukning sker? I dessa fall ska godset ej användas.

Gränsvärden förutsatt att godset inspekteras enligt punkten ovan:

- RF 70 % och temp 21°C, godset kan förvaras under dessa förhållanden i upp till 8 dagar.
- RF 75 % och temp 21°C, godset kan förvaras under dessa förhållanden i upp till 4 dagar.
- RF 80 % och 21°C, godset kan användas inom den dagen. Används det ej aktuell dag ska det steriliseras om. Sterilt engångsmaterial kasseras.
- Luftfuktighet över 85% ska alltid åtgärdas genom att gods steriliseras om. Sterilt engångsmaterial kasseras.

Vid operativa ingrepp

- Sterilt gods ska innan användning alltid inspekteras för eventuell förekomst av fuktskador och bruten sterilförpackning.
- Risken för kondensbildning i och i anslutning till sterilt område ska bedömas innan start av ingreppet.
- Beslut om åtgärder fattas av ansvarig för ingreppet

Referenser

1. SFVH. Hög luftfuktighet – påverkan på sterilt gods och förslag till åtgärder
https://s3-eu-west-1.amazonaws.com/static.wm3.se/sites/16/media/106341_Luftfuktighet_slutversion_160921.pdf?1474478436
2. SS 8760015:2017 Grundläggande krav för transport, lagerhållning och hantering av sterila medicintekniska produkter avsedda för användning inom vård och omsorg